

І.М. ПОСОХОВ, к.е.н., доц., НТУ «ХПІ», Харків

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ РИЗИК І НАУКОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ РИЗИКУ

У статті розглянуто зміст ризику і виділено наукові підходи щодо тлумачення сутності ризиків.

В статье рассмотрены содержание риска и выделены научные подходы относительно толкования сущности рисков.

In article are considered the maintenance of risk and scientific approaches concerning interpretation of essence of economic risks are allocated.

Ключові слова: ризик, економічний ризик, сутність ризику, наукові підходи щодо тлумачення сутності ризиків, управління ризиками.

Вступ. Проблема управління ризиком, подолання невизначеності постійно актуальна в будь-якому секторі економіки. Кожний економічний суб'єкт на всіх рівнях відчуває на собі вплив неординарних ситуацій та непередбачених обставин, на котрі необхідно адекватно реагувати.

Постановка завдання. Мета статті – провести аналіз поняття і змісту ризику, еволюцію теорії економічного ризику і виділити наукові підходи щодо тлумачення сутності ризику.

Методологія. Економічні ризики є предметом дослідження багатьох науковців. Зокрема, концептуальні аспекти ризикології висвітлено в працях В. В. Вітлінського, Г. І. Великоіваненко, О. Д. Шарапова. Проблеми, що стосуються визначення сутності економічних ризиків, факторів, які їх спричиняють, а також методи їхнього оцінювання розглянуто такими науковцями, як В. М. Гранатуров, А. Б. Камінський, Н. А. Смоляк, О. Б. Шевчук. Сутність ризик-менеджменту та його місце в діяльності підприємств розкрито у працях Н. М. Внукової, М. В. Голованенко, Т.В. Головач, Л. І. Донця, О.С. Дубрової, І. Ю. Івченка, С.М. Клименка, О. Є. Кузьміна, В. А. Кравченко, В.В. Лук'янової, Н. І. Машиної, Є. Н. Станіславчик, А. О. Старостіної, Н. В. Хохлова, А. В. Шегди, Д. А. Штефаніча та інших науковців.

Проблема необхідності управління ризиками на підприємствах висвітлена також в ряді періодичних видань. Та незважаючи на наявність наукових досліджень та публікацій, актуальна проблема застосування термінології ризиків та дослідження наукових підходів щодо тлумачення сутності ризиків.

Результати дослідження. Поняття «ризик» має тривалу історію. Слово "ризик" походить від грецького слова «rhdison» - скеля; в італійській мові

"risico" - небезпека; у французькій - «risdoe» - загроза, ризикувати, в латинському «risicare», що означає «зважитися» [4].

У цьому значенні ризик слід ототожнювати з вільним вибором, а не з невідворотним призначенням. В теорії та практиці поняття ризику має багатосторонній і багатозначний характер. Його слід відрізнити від поняття невизначеності. Цю різницю перше визначив А.Х. Уїллетт (A.H. Willet). Він стверджував, що ризик - об'єктивне явище, що корелює з суб'єктивною невизначеністю настання небажаної події [35]. Однак більш істотне значення мала публікація Ф. Найта (F. Knight) теорії вимірюваної і не вимірюваної невизначеності, згідно з якою ризиком називається вимірювана невизначеність, тоді як невизначеністю *sensu stricto* (з лат. у прямому розумінні) слід вважати не вимірювану невизначеність [33].

Й. Пфєффер (J. Pfeffer) визначив відношення між ризиком і невизначеністю наступним чином: «Ризик ... являє собою комбінацію декількох видів азарту, він вимірюється ймовірністю; невизначеність вимірюється рівнем віри. Ризик - це стан світу; невизначеність - стан уяви» [34]. У словнику С. І. Ожегова термін ризик - це «можливість небезпеки або дія на вдачу в надії на щасливий результат» [22]. Таким чином, енциклопедичні визначення ризику ґрунтуються на альтернативності і невизначеності його прояви.

В «Сучасному економічному словнику» Б. А. Райзберга, Л. Ш. Лозівського і Є. Б. Стародубцевої ризик – це «небезпека виникнення непередбачених втрат очікуваного прибутку, доходу або майна, грошових коштів у зв'язку з випадковим зміною умов економічної діяльності, несприятливими обставинами» [23, с. 358]. У «Фінансово-кредитному енциклопедичному словнику» під редакцією А. Г. Грязнової ризик розуміється як «вірогідність настання подій з негативними наслідками». А банківські ризики уявляють «небезпеку неотримання прибутку, що впливає зі специфічних операцій, здійснюваних кредитними установами» [31]. У англо-російському тлумачному словнику записано, що ризик - це «можливість небезпеки, невдачі» [2, с. 679], при цьому під можливістю розуміється «засіб, умова, обставина, необхідна для здійснення чого-небудь» [2, с. 93].

У перекладі з англійської мови "risk" - це: 1) небезпека, 2) ступінь невизначеності, вірогідність, можливість, 3) ситуація, коли результат будь-якого економічного вибору має випадковий характер, але при цьому відомо імовірнісний розподіл значень цього результату [2, с. 603]; невизначеність, яка веде до можливості втрат або неотримання доходу в очікуваному розмірі [19, с. 348].

Еволюцію теорії економічного ризику можна простежити в роботах таких представників класичної школи як Р. Кантільон (середина XVIII ст.), Дж. Мілль

(1848 р.), які ототожнюють ризик зі збитками. На відміну від них представники неокласичної школи, до числа яких відносяться Й. фон Тюнен (XIX ст.), Г. фон Мангольдт (1855 р.), А. Маршал та А. Пігу (20-30-ті роки XX ст.), не виключали можливості позитивного впливу фактора ризику на результати діяльності. Основний недолік неокласичної школи - раціональність поведінки суб'єктів господарювання і недооцінка у зв'язку з цим схильності до азарту, часто зустрічається в практиці підприємців. Принциповим доопрацюванням теорії ризику стала ідея мотивації поведінки суб'єктів господарювання, які керуються в процесі економічної діяльності, з одного боку, збільшенням очікуваного доходу, а з іншого боку зниженням рівня ризику, це можна простежити в роботах Й. Шумпетера (1912 р.), Дж. Кейнса (1936 р.), М. Фрідмена. Вивчення проблеми кількісної оцінки ризиків знайшло своє відображення в роботах Ф. Найта (1921 р.), Дж. Неймана, О. Моргенштерна, К. Ерроу та ін. [9, 13, 20, 33].

Існуючі в сучасній російській і зарубіжній економічній літературі трактування терміна «ризик» можна згрупувати в такі групи:

1) багато авторів визначають ризик як імовірність (можливість) помилки або успіху того чи іншого вибору в ситуації з кількома альтернативами (див. думки таких авторів, як: Л.Дж. Гитман, М.Д. Джонк; М.А. Рогов; Л.Н. Тепман; Е.С. Хендрікс, М.Ф. Ван Бреда; Томас Л. Бартон, Вільям Г. Шенкір, Пол Уокер Л. та ін);

2) велике число авторів визначають ризик як небезпеку можливих втрат (І.Т. Балабанов, В.П. Бочарників, С.В. Свешніков, С.Н. Возняк, Л.Ф. Догіль, Б.А. Райзберг і ін);

3) часто ризик характеризується як ситуативна характеристика діяльності або ситуація (подія) (М.Г. Лапуста, Л.Г. Шаршукова, В.Т. Севрук, Н.В. Хохлов, Е.В. Цветкова, І.О. Арлюкова тощо);

4) ряд авторів розуміють під ризиком невизначеність щодо можливих втрат (В.А. Гамза, Ю.Ю. Катеринославський, Р. А. Фатхутдінов, А.С. Шапкін та ін.).

5) Н. Н. Куніцина вважає, що ризик – якісна ознака комплексної об'єктивно-суб'єктивної економічної категорії, що виражає можливість відхилення від наміченого, очікуваного результату [16].

Визначення ризику вітчизняних вчених в науковій літературі наведено в таблиці 1.

Проведений аналіз поняття ризик довів, що серед науковців немає загальноновизнаного визначення терміну ризик. Погляди науковців відрізняються з приводу того чи ризик - це ймовірність чи об'єктивна реальність.

Дискусія науковців відбувається при визначенні можливих наслідків ризику, деякі стверджують, що він несе тільки негативний результат, проте є думки, що наслідком ризику може бути як негативний, так і позитивний результат.

На основі проведеного аналізу, автором запропоновано власне визначення поняття ризик: ризик – невід’ємна умова для здійснення дії (події) з імовірнісними несприятливими наслідками, що виражається в можливості отримання негативного або небажаного результату.

Таблиця 1–Визначення ризику в науковій літературі

Джерела	Визначення ризику
Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві	Ризик - ситуація, коли мають місце невизначеність, конфлікт, наявна багатоваріантність, і коли одночасно не всі альтернативні варіанти однаковою мірою сприятливі. Автори зазначають, що ризик присутній і є складовим елементом будь-якої управлінської діяльності (менеджменту)
Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання	Ризик - діяльність, пов’язана з подоланням невизначеності в ситуації неминучого вибору, у процесі якого є можливість якісно і кількісно оцінити ймовірність досягнення передбаченого результату, невдачі, відхилення від мети
Загородній А.Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник	Ризик - усвідомлення можливості небезпеки виникнення непередбачених втрат очікуваного прибутку, майна, грошей у зв’язку з випадковими змінами умов економічної діяльності, несприятливими обставинами
Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій	Автор визначає “ризик” через призму його можливих сутнісних характеристик: можливість відхилення від передбачуваної мети, заради якої здійснюється вибрана альтернатива; імовірність досягнення бажаного результату; відсутність впевненості в досягненні поставленої мети; можливість матеріальних, моральних та інших втрат, пов’язаних з вибраною в умовах невизначеності, альтернативою
Ілляшенко С.М. Економічний ризик	Ризик у загальному випадку слід розглядати як можливість або загрозу відхилення результатів конкретних рішень або дій від очікуваних
Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту	Ризик - це ймовірність виникнення втрат, недоотримання прибутків, небажаного розвитку середовища функціонування, відхилення від установлених цілей
Лук’янова В.В., Головач Т.В. Економічний ризик	Ризик - об’єктивно-суб’єктивна категорія, пов’язана з подоланням невизначеності, випадковості, конфліктності в ситуації неминучого вибору, що відображає ступінь досягнення суб’єктом очікуваного результату
Машина Н.І. Економічний ризик та методи його вимірювання	Ризик - ймовірність втрати підприємством частини своїх ресурсів, недоотримання доходів чи появи додаткових витрат у результаті здійснення певної виробничої і фінансової діяльності
Сахарцева І.І., Шляга О.В. Ризики економічної діагностики підприємства	Ризик - об’єктивна реальність, яку необхідно враховувати під час планування діяльності в майбутньому
Стандарти управління ризиками FERMA.	Ризик - комбінація ймовірності події та її наслідків
Старостіна А. О., Кравченко А. А. Ризик-менеджмент: теорія та практика	Автори трактують ризик як комбінацію трьох елементів: подія, пов’язана з діяльністю підприємства і яка впливає на нього, ймовірність цієї події, наслідки, що унеможливають досягнення запланованих цілей і в остаточному підсумку позначаються на доходах підприємства
А.В. Шегда, М.В. Голованенко Ризики в підприємстві: оцінювання та управління	Ризик в економічному розумінні передбачає втрати (збитки), ймовірність котрих пов’язана з наявністю невизначеності (браку або недостовірністю інформації), а також зиск і прибуток, отримати які можливо лише завдяки діям, пов’язаним з ризиком

Таблицю розроблено на основі літературних джерел [6-8, 10-12, 14,15, 17-18, 24, 25, 27,28,32].

Аналіз сучасної літератури, присвяченої проблемі економічного ризику дозволяє виділити *наступні підходи до визначення його сутності*:

1. Саме обмежене уявлення про ризик - це ототожнення його з можливими «збитками» [3]. Однак таке розуміння ризику не відповідає його суті як економічної категорії, до того ж один і той самий ризик одні можуть оцінити як збиток, а інші ні, що свідчить про суб'єктивність оцінки. Зазначений підхід актуальний для юриспруденції, медицини, страхування, психології, де ризик визначається як «можливість настання небажаних наслідків (матеріальний збиток, захворювання, смерть тощо) для суб'єкта в результаті дії несприятливих або випадкових чинників» [1].

2. З «невизначеністю» асоціюють ризик В. Севрук, Дж. Ф. Синки, J. P. Morgan, В. Усоскін [25, 26, 29]. Але, як вже зазначав Ф. Найт «... ризик і невизначеність поняття не тотожні» [33]. Його думку поділяє і А. Недосекін, що визначає невизначеність як «... неусувну якість ринкового середовища, пов'язану з тим, що на ринкові умови одночасно впливає велика чисельність факторів різної природи та спрямованості, що не підлягають сукупної оцінці. Але й навіть якби всі ринкові чинники були в моделі враховані (що неймовірно), збереглася б невизначеність щодо характеру реакцій ринку на ті чи інші дії» [21]. Основна відмінність економічного ризику від невизначеності полягає в можливості його оцінки та управління ним.

Можна виділити кілька підходів, що визначають джерела невизначеності. Так, одні автори відносять до основних причин невизначеності фактор випадковості, протидії, неповноти або недостатності інформації [3]. Інші додають сюди також розвиток НТП і непередбачуваність природних явищ [21]. Зазначені підходи є однобічними і не охоплюють усіх факторів, що призводить до зниження ефективності вжитих заходів з управління ризиками.

Оскільки всі джерела невизначеності перерахувати неможливо, то, на нашу думку, доцільно об'єднати їх в декілька груп.

1. Недетерміновані процеси, що виникають внаслідок неможливості повного їх передбачення і прогнозування. Сюди відносяться: спонтанність природних процесів і явищ, фактор випадковості, розвиток НТП та ринкової економіки.

2. Невизначеність також пов'язана з обмеженістю ресурсів, яка породжує їх дефіцит.

3. Включає, так звану, «організовану» невизначеність [12]. Вона викликана приховуванням деякими економічними агентами інформації.

Таким чином, ризик виникає не тільки внаслідок незнання підприємством цілей розвитку, а й у зв'язку з тим, що безперервно змінюються умови його діяльності, змінюється поведінка суб'єктів ринку, що змушує проводити швидку переорієнтацію ділової активності. Тобто має місце невіpravна невизначеність, яка не володіє статистичною природою.

3. Підхід до ризику як до «статистичної характеристики», наприклад «ризик - це ймовірність настання несприятливої події ...», або «ризик - це зважена лінійна комбінація варіації й очікуваної величини (математичного очікування) розподілу всіх можливих результатів» - один з найбільш поширених в сучасній економічній літературі. Прихильниками цього підходу є також П. Грабовий, А. Первозванський [6], які вважають, що ймовірність краще простої можливості. По-перше, ймовірність - це кількісна характеристика ступеня можливості настання події. По-друге, кожній імовірності ставиться у відповідність строго певне значення результату. По-третє, ситуація з ризиком характеризується розподілом імовірностей згідно з тими або іншими законами розподілу, що має велике прикладне значення, і дозволяє встановити вірогідність відхилення від очікуваного доходу, частково прояснив ситуацію.

Проте ми не згодні з такою точкою зору, оскільки, по-перше, запропоновані визначення фактично ототожнюють ризик і різні варіанти його заходів, але ризик помилки виміру - це щось інше, чим те, що вимірюється як ризик. По-друге, не завжди ризик можна виміряти за допомогою ймовірнісних величин. Даний підхід не дозволяє адекватно оцінити рівень ризику, що виникає внаслідок невизначеності.

4. Автором запропоновано підхід, який визначає і розраховується ризик, як ступінь відхилення від бажаного результату, як систему показників, які перебувають у відхиленні фактичного результату від запланованого.

Недолік зазначених визначень в тому, що не вказується зв'язок ризику і часу, але ж ризик виникає тільки в майбутньому.

Висновки.

Проведений аналіз останніх досліджень в цій області показав, що і на сьогоднішній день немає однозначного розуміння сутності ризику. Це пояснюється як, багатоаспектністю цього явища, так і недостатньою йому увагою у реальній економічній практиці й управлінській діяльності протягом тривалого періоду.

На основі проведеного аналізу поняття ризик, автором запропоновано власне визначення ризику: ризик – невід'ємна умова для здійснення дії

(події) з імовірнісними несприятливими наслідками, що виражається в можливості отримання негативного або небажаного результату.

Розглянуто еволюцію теорії економічного ризику.

На основі проведеного аналізу сучасної літератури з проблеми економічного ризику автором виділені наступні підходи до визначення його сутності.

Саме обмежене уявлення про ризик - це ототожнення його з можливими «збитками». Однак таке розуміння ризику не відповідає його суті як економічної категорії.

З «невизначеністю» асоціюють ризик Дж. Ф. Сінки, J. P. Morgan, В. Севрук, В. Усоскин. Основна відмінність економічного ризику від невизначеності полягає в можливості його оцінки та управління.

Підхід до ризику як до «статистичної характеристики». Даний підхід не дозволяє адекватно оцінити рівень ризику, що виникає внаслідок невизначеності.

Автором запропоновано підхід, який визначає і розраховується ризик, як ступінь відхилення від бажаного результату, як систему показників, які перебувають у відхиленні фактичного результату від запланованого.

Список літератури: 1. *Альгин А. П.* Риск и его роль в общественной жизни / *Философские науки.* – 1986. – № 1. – С. 16 – 23. 2. *Англо-русский толковый словарь. Банковское дело.* М.: Экономическая школа: ОЛМА-ПРЕСС Образование, 2005. 3. *Балабанов И.Т.* Риск – менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 154 с. 4. *Банковский менеджмент учебник / кол. авторов; пол ред. д-ра экон. наук, проф. О. И. Лаврушина.* – 2-е изд. перераб. и доп.– М.: КНОРУС, 2009. – 560 с. 5. *Вишняков Я.Д.* Общая теория рисков : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / *Я.Д.Вишняков, Н.Н.Радаев.* — 2-е изд., испр. — М.: Издательский центр «Академия», 2008. — 368 с. 6. *Витлінський В.В.* Ризикологія в економіці та підприємстві: [монографія] / *В.В. Витлінський, Г.І. Великоіваненко.* - К.: КНЕУ, 2004. - 480 с. 7. *Внукова Н. М.* Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики : монографія / *Н. М. Внукова, В. А. Смоляк.* - Х. : ІНЖЕК, 2006. - 182 с. 8. *Донець Л.І.* Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навч. посіб. - К.: Центр навч. літ., 2006. - 312 с. 9. *Дынкин А. А.* Предпринимательство в конце XX века. – СПб.: ТЭИ, 1997. – 280 с. 10. *Загородній А.Г.* Фінансово-економічний словник / *А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк.* - Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2005. - 714 с. 11. *Івченко І.Ю.* Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій: [навчальний посібник] / *І.Ю. Івченко.* - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с. 12. *Ілляшенко С.М.* Економічний ризик: [навчальний посібник]. - 2-ге вид., доп. і перероб. / *С.М. Ілляшенко.* - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 220 с. 13. *Кейнс Дж. М.* Общая теория занятости, процента и денег / *Дж. М. Кейнс :* [общая ред. *Миневской А. Г. и Осадчей И. И.*] – М. : Прогресс, 1978. – 494 с. 14. *Кузьмін О.Є.* Теоретичні та прикладні засади менеджменту: [навчальний посібник] / *О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник.* - Львів: “Інтелект- Захід”, 2003. - с. 352. 15. *Кузьмін О.Є.* Управління ризиками в інноваційній діяльності: [навч.- метод. посібник] / *О.Є. Кузьмін, Н.Ю. Подольчак, Н.І. Подольчак.* - Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2009. - 176 с. 16. *Куницына, Н. Н.* Теория и методология оценки развития регионального аграрного сектора в условиях неопределенности и риска: дисс... д. э. н. / *Н. Н. Куницына.* – Ставрополь, 2003. 17. *Лук'янова В.В.* Економічний ризик: [навчальний посібник] / *В.В. Лук'янова, Т.В. Головач.* - К.:

Академвидав, 2007. - 462 с. **18.** *Машина Н.І.* Економічний ризик та методи його вимірювання: Навч. посіб. - К.: Центр навч. літ, 2003. - 188 с. **19.** *Миркин Я.М.* Англо-русский толковый словарь по банковскому делу, инвестициям и финансовым рынкам: свыше 10 000 терминов / *Я.М. Миркин, В.Я. Миркин.* М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. **20.** *Найт Ф. Х.* Риск, неопределенность и прибыль. - М.: Дело, 352 с. **21.** *Недосекин А. О.* Нечетко-множественный анализ рисков фондовых инвестиций. - СПб.: Тип. «Сезам», 2002. - 211с. **22.** *Ожегов С.И.* Словарь русского языка. - М.: Рус. изд., 1981. - 326 с. **23.** *Райзберг, А.* Современный экономический словарь / *А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева.* - М.: ИНФРА-М, 2006. **24.** *Сахарцева І.І.* Ризики економічної діагностики підприємства: [навчальний посібник] / *І.І. Сахарцеві, О.В. Шляга.* - К.: Кондор, 2008. - 380 с. **25.** *Севрук В. Г.* Анализ уровня рисков / Бух. учет. - 2007. - № 10. - С. 26 - 30. **26.** *Синки Дж., мл.* Управление финансами в коммерческих банках. пер. с англ. 4-го переработанного изд. / под ред. *Р.Я. Левиты, Б.С. Пинскера.* М.: 1994, Catallaху. — 820 с. **27.** Стандарты управления рисками FERMA. - www.ferma-asso.org. **28.** *Старостіна А.О.* Ризик-менеджмент: теорія та практика: [навчальний посібник] / *А.О. Старостіна, В.А. Кравченко.* - К.: ЮІЦ Видавництво "Політехніка", 2004. - 200 с. **29.** *Усоскин В. Н.* Современный коммерческий банк: управление и операции. - М.: Антидор, 1998. - 320 с. **30.** *Устенко О.Л.* Теория экономического риска: Моногр. - К.: МАУП, 1997. - 164 с. **31.** Финансово-кредитный энциклопедическом словарь / под общ. ред. *А. Г. Грязновой.* - М.: Финансы и статистика, 2005. - 1168 с. **32.** *Шегда А.В.* Ризики в підприємстві: оцінювання та управління: [навчальний посібник] / *А.В. Шегда, М.В. Голованенко;* за ред. *А.В. Шегди.* - К.: Знання, 2008. - 271 с. **33.** *Knight F.H.* Risk, Uncertainty and Profit, University of Boston Press, Boston 1921, p.233. **34.** *Pfeffer J.* Insurance and Economic Theory, Irvin Inc., Homewood, Illinois, 1956. p.42. **35.** *Willett A.H.* The Economic Theory of Risk Insurance, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 1951, p.6.

Надійшло до редколегії 23.01.2012

УДК 659.127.6

В.В. ВОЛИКОВ, аспірант кафедри економіки і маркетингу НТУ «ХП»,
Харків

М.І. ЛАРКА, к.е.н., проф. кафедри економіки і маркетингу НТУ «ХП»,
Харків

ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ БРЕНДУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

В статье рассмотрены методы оценивания стоимости бренда промышленного предприятия. Выполнен обзор и анализ существующих методов оценивания стоимости бренда. Изложено собственное видение проблемы оценивания стоимости товарных брендов и предложен метод ее разрешения.

У статті розглядаються методи оцінювання вартості бренду промислового підприємства. Виконано огляд та аналіз існуючих методів оцінювання вартості бренду. Викладено власне бачення проблеми оцінювання вартості товарних брендів та запропоновано метод її рішення.

The methods of evaluation of brand cost in the industrial enterprise are considered in the article. A review and analysis of existent methods of evaluation of brand cost is executed. Own vision of problem of evaluation of commodity brands cost is expounded and a method is offered its permission.